



Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Stand van zaken 'Aanpak Vakantieparken'
Datum	23-09-2025
Documentnummer	UTSP-432403905-44249
Van	Robert van Duinkerken
Telefoonnummer	+31652769721
E-mailadres	Robert.van.duinkerken@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	SLO
Team	CER
Portefeuillehouder	Van Muilekom
Bijlagen	Geen

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie/ samenvatting:

In navolging van de [Statenbrief](#) van 24 september 2024 informeren wij u, zoals toegezegd, over de voortgang van de 'Aanpak Vakantieparken' en blikken we vooruit op de stappen die de komende periode gezet gaan worden. Na het vaststellen van de kadernota voor 2026 zijn er financiële middelen gelabeld om een expertteam op te richten dat actief gaat werken aan het verhogen van de vitaliteit en veiligheid op vakantieparken. Wij informeren u over het expertteam en de te zetten stappen. Daarnaast is een voorstel in voorbereiding voor specifiek beleid voor vakantieparken waarmee maatwerk per park mogelijk wordt gemaakt.

Achtergrond:

Tijdens de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Economie, Cultuur en erfgoed op 4 december 2024 is gesproken over de voortgang van de Aanpak Vakantieparken. U heeft gevraagd om geïnformeerd te blijven over de voortgang van deze aanpak. Met deze Statenbrief komen we tegemoet aan de toezegging hierop, mede naar aanleiding van het besluit bij de Kadernota over het oprichten van het Expertteam.

Uit eerder onderzoek¹ blijkt dat ca. 40% van de vakantieparken² als niet-vitaal kan worden bestempeld. Dit kan leiden tot onveilige en ongewenste situaties en ondermijning op vakantieparken en tot een verminderd verblijfsrecreatief aanbod. De Utrechtse Aanpak Vakantieparken heeft daarom als doel dat vakantieparken weer volwaardig recreatief functioneren, veilig zijn en aansluiting vinden bij de wensen van de recreant. Voor parken zonder recreatief toekomstperspectief wordt vanuit deze Aanpak gezocht naar een passende functie.

De Aanpak Vakantieparken beperkt zich niet tot gemeentegrenzen, bijvoorbeeld wanneer het gaat over vraag- en aanbod, maar zeker ook wanneer dit het tegengaan van ondermijning betreft. Een regierol vanuit de provincie wordt wenselijk geacht door gemeenten. Vanuit deze behoefte is een expertteam vakantieparken beoogd, waarvoor een voorstel bij de kadernota 2026 is toegekend.

¹ Vitaliteitsonderzoek door Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd (BRVT)

² Vakantieparken omvat zowel camping, jachthavens en bungalowparken. Hierin is de afbakening gevolgd zoals in het vitaliteitsonderzoek door BRVT is gehanteerd

Actualiteiten

Instructieregel permanente bewoning recreatiewoningen

Op 27 mei 2025 heeft minister Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) een voorstel voor een instructieregel voor permanente bewoning van recreatiewoningen ter consultatie gepubliceerd. In de voorgestelde instructieregel worden gemeenten opgedragen om, onder voorwaarden, voor een periode van 10 jaar permanente bewoning van recreatiewoningen toe te staan.

In aanloop naar de consultatieronde hebben, o.a. vanuit Interprovinciaal Overleg (IPO)-verband, diverse overleggen plaatsgevonden om het voorstel aangepast te krijgen omdat wij er stellig in geloven dat per park een afweging gemaakt moet worden wat de beste functie of invulling is (maatwerk). De doorgevoerde wijzigingen zijn echter minimaal. Het voorstel wat nu ter consultatie voorligt heeft als mogelijke consequentie dat dit een Aanpak Vakantieparken in de weg zit omdat hierdoor het nut en noodzaak voor vitaliseren weg wordt genomen en daardoor noodzakelijke maatwerkoplossingen per park zeer lastig te maken zijn. Daarbij wordt het eigenlijke probleem, hoe om te gaan met veelal (illegaal) permanent bewoonde recreatiewoningen, vooruitgeschoven. In IPO-verband, en in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, is een [zienswijze](#) op dit voorstel voorbereid en vervolgens aan de minister toegezonden. De strekking van deze zienswijze is dat wij ons niet kunnen vinden in het voorstel van de minister en wij blijven benadrukken dat een maatwerkaanpak per park noodzakelijk is. Het is nu aan de minister om de zienswijzen te verwerken in een definitief besluit.

Ondanks het demissionaire kabinet is de minister voornemens nog voor het verkiezingsreces de voorgestelde instructieregel naar de Kamers te sturen. Naar verwachting kan de instructieregel daarmee begin 2026 in werking treden.

Vervolgprocedure/ voortgang:

Op de navolgende onderdelen van de Aanpak Vakantieparken delen wij met u de laatste stand van zaken.

1) Uitkomst conferentie Aanpak Vakantieparken

Op 21 februari jl. heeft de provinciale conferentie Aanpak Vakantieparken plaatsgevonden. Bestuurders van de voornaamste gemeenten die betrokken zijn bij het onderwerp vakantieparken waren hierbij aanwezig. Tijdens deze conferentie zijn de aanwezigen meegenomen in de veiligheidsvraagstukken middels een presentatie door burgemeester Lambooy (gemeente Putten), tevens landelijk pleitbezorger voor een actieve aanpak op vakantieparken.

Ook is vanuit de provincie een voorstel gedaan voor de Aanpak Vakantieparken. In samenspraak met gemeenten is het voorstel dat de provincie een regierol inneemt op dit dossier, allereerst door het faciliteren van een expertteam met een focus op vitalisering en veiligheid.

2) Expertteam

Het expertteam faciliteert op verzoek van gemeenten en parkeigenaren het proces van intake tot advies. Gemeenten en parkeigenaren zijn vervolgens aan zet om gezamenlijk tot uitvoering over te gaan. Het expertteam zal bestaan uit twee experts (één met een ruimtelijke ontwikkeling (RO)/Recreatie achtergrond, één met een achtergrond 'veiligheid'). De experts inventariseren bij gemeenten en parkeigenaren waar inzet benodigd is en leveren een advies op waarin geschetst wordt hoe tot een gewenst en voorgesteld toekomstperspectief per park te komen. Indien noodzakelijk kunnen zij hierbij nog gerichte expertise inzetten vanuit een 'poule van experts, die fungeren als 'flexibele schil'. Bij bespreking van de kadernota 2026 heeft uw Staten het budget van jaarlijks 200.000,- euro voor de jaren 2026, 2027 en 2028 voor een expertteam toegekend.

3) Veiligheidsbeeld

In overleg met het RIEC Midden-Nederland³ is besloten een *handhavingsknelpunt* (HHK) in te zetten om een beeld te krijgen van de vitaliteit en veiligheid per gemeente en park. De informatie is momenteel versnipperd en de complexiteit en diversiteit van de problematiek is groot, zoals verschillende eigendomssituaties, verhuurconstructies en verschillen in bestuurlijke aanpak/visie en diversiteit van verschijningsvormen van ondermijning (zoals drugscriminaliteit, vastgoedfraude, uitbuiting e.d.). Hierdoor lukt het de partners niet om

³Het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC MN) is een samenwerkingsverband dat zich richt op de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Het verbindt informatie, expertise en de slagkracht van verschillende overheidsinstanties. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het RIEC MN de publiek-private samenwerking bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het RIEC MN samenwerkingsverband vormt samen met negen andere RIEC's en het LIEC (Landelijk Informatie- en Expertise Centrum) het RIEC-LIEC bestel. Binnen het samenwerkingsverband werken (overheids-)partners in heel Nederland samen aan de strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en fiscaalrechtelijke bestrijding van georganiseerde criminaliteit. (bron: [RIEC Midden-Nederland](#))

de criminele inmenging op vakantieparken effectief aan te pakken. Een handhavingssknelpunt maakt het mogelijk om informatie van verschillende convenantpartners op detailniveau bij elkaar te brengen om zo tot een volledig beeld te komen, handelingsperspectief te creëren en uiteindelijk meer signalen op te werken tot casuïstiek.

De Stuurgroep RIEC (waarin Politie, Openbaar Ministerie, de Belastingdienst, een vertegenwoordiging van gemeenten en de provincie Utrecht⁴ zitting heeft) heeft recent akkoord gegeven waardoor een regionaal handhavingssknelpunt vakantieparken per 1 september 2025 is vastgesteld. De komende tijd zal, onder projectleiderschap van het RIEC en in samenwerking met de adviseurs Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van de deelnemende gemeenten en de beleidsadviseurs ondermijning van de provincie Utrecht, het proces verder uitgewerkt worden om te komen tot lokale plannen van aanpak. Hiertoe wordt tevens gebruik gemaakt van de kennis en expertise van Ariadne, een samenwerkingsproject van het Openbaar Ministerie, politie en provincie Gelderland om criminaliteit en ondermijning op en rondom vakantieparken aan te pakken, door te ondersteunen op het gebied van toezicht en handhaving.

Samen met Ariadne wordt op 27 oktober een cursusdag op het provinciehuis Utrecht georganiseerd in het teken van een integrale aanpak. De dag is bedoeld voor ambtenaren werkzaam bij Utrechtse gemeenten. Een deel van het programma is bestemd voor toezichthouders en gaat in op wettelijke bevoegdheden en signaalherkenning. Een ander deel van het programma is bestemd voor beleidsmedewerkers die zich bezighouden met vakantieparken (OOV, RO, recreatie, sociaal domein, handhaving e.d.). Hier wordt stilgestaan bij de aard van de vakantieparkenproblematiek en de oplossing voor niet-vitale vakantieparken en (kwetsbare) bewoners.

4) Verduurzaming Vakantieparken

Middels twee trajecten wordt dit jaar gewerkt aan het verduurzamen van vakantieparken. In co-creatie met de gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de provincie een financiële bijdrage geleverd aan het gemeentelijk proces waarmee negen vakantieparkeigenaren (van bungalowparken en campings) ondersteund worden bij de verduurzaming van hun park. Door locatiebezoek en kennisbijeenkomsten hebben vakantieparkeigenaren handvatten gekregen om aan de slag te gaan op hun park. Dit traject is in juni afgerond. Het tweede traject is een provincie breed 'Green Key' traject waar tien vakantieparkeigenaren en jachthavens aan deelnemen en toewerken naar het verkrijgen van een 'Green Key' of de 'Blauwe vlag' certificering. Hiermee laat de eigenaar zien te voldoen aan het internationaal duurzaamheidskeurmerk voor toerisme- en recreatiebranche. Met een blauwe vlag certificering krijgen jachthavens een internationaal keurmerk, waarbij zij voldoen aan eisen op het gebied van schoonheid, veiligheid en duurzaamheid. Het provinciebrede traject wordt eind dit jaar afgerond.

5) Voorstel wijziging Omgevingsvisie en -verordening

In de huidige provinciale Omgevingsvisie en -verordening is geen specifiek beleid ten aanzien van vakantieparken opgenomen. Dit wordt door gemeenten en parkeigenaren ervaren als een 'hobbel' omdat dit ontwikkelingen onmogelijk maakt of vertraagt, terwijl snel kunnen schakelen en inspelen op de actualiteit voor parkeigenaren vaak een must is. In de eerstvolgende wijziging van de Omgevingsvisie en -verordening, die naar verwachting begin 2026 ter inzage wordt gelegd, zijn wij voornemens om een voorstel te doen voor specifiek beleid voor vakantieparken waarmee maatwerk per park mogelijk wordt gemaakt. Met dit voorgestelde maatwerk is het mogelijk dat parken, als uitzondering op het verstedelijkingsverbod, kunnen uitbreiden, hun bedrijfsvoering kunnen aanpassen of kunnen transformeren naar een andere functie. Daarnaast is het voorstel om een bedrijfsmatige exploitatie verplicht te stellen ingeval van uitbreiding of bij nieuwvestiging. Ook willen we een verruiming van de inhoudsmaat van een recreatiewoning voorstellen (van 250m³ naar max. 300m³), mits deze uitbreiding wordt besteed aan de realisatie van verduurzamingsdoelstellingen (o.m. technische ruimte voor waterpomp en het aanbrengen van isolatie).

⁴ De provincie Utrecht bekleedt deze zetel mede namens de provincies Flevoland en Noord-Holland, onderdeel van de regio RIEC Midden-Nederland.

Vervolg

- De nog te werven experts zullen samen met de gemeenten verkennen op welke parken inzet gewenst is en starten vervolgens met de adviestrajecten. Beoogde start van het expertteam is voorzien in Q2 2026.
Het voorstel voor specifiek beleid voor vakantieparken zal meegenomen worden via het traject van wijziging Omgevingsvisie en -verordening.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen